

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Martin Balcar

Téma diplomové práce: Odpovědnost za vady a její uplatňování

Rozsah diplomové práce: 53 stran vlastního textu

Datum odevzdání diplomové práce: 29. března 2012

Problematika úpravy odpovědnosti za vady a jejího uplatňování patří nepochybně k problematice, která je podnikatelské praxi stále mimořádně aktuální, třebaže nejde o problematiku novou. Právní úprava je stálá, nedoznala za dobu účinnosti obchodního zákoníku změny. V odborné literatuře, včetně komentářů, je jí věnována odpovídající pozornost. Judikatura vyšších soudů v těchto případech nepatří k nejpočetnějším.

Zpracování tématu není mimořádně náročné na teoretické znalosti, i když v určité míře (např. pokud jde o podstatu odpovědnosti a její druhy) tyto znalosti vyžaduje. Základem diplomantovy práce je analýza příslušných ustanovení obchodního zákoníku a jejich kritické hodnocení s využitím poznatků získaných v odborné literatuře a judikatuře.

V souladu s uvedeným zaměřením si diplomant jako cíl své práce vytýčil (str. 4) analýzu platné právní úpravy v obchodním zákoníku týkající se kupní smlouvy. Toto určité omezení ve srovnání s názvem práce považuji za vhodné. Úprava odpovědnosti za vady u kupní smlouvy je v obchodním zákoníku nejpodrobnější a zejména úprava u smlouvy o dílo na ni výslovně odkazuje. Za přijatelné považuji rovněž zařazení kapitoly věnované srovnání právní úpravy odpovědnosti za vady podle obchodního zákoníku a podle občanského zákoníku. Z hlediska uvedeného cíle práce je třeba konstatovat, že se ho diplomantovi zcela nepodařilo splnit. Souvisí to s dále uvedenou určitou popisností, nikoliv ojedinělými nepřesnostmi a absencí syntézy provedené na základě analýzy.

Diplomantovi nelze upřít snahu o samostatnost při zpracování tématu a formulování kritických názorů. Někdy se tak však děje na úkor přesnosti a srozumitelnosti. Strukturu hodnocené práce považuji za odpovídající tématu a jako celek logickou. Kapitola „Pojem odpovědnosti a vývoj právní úpravy“ je však pojata velmi stručně a zjednodušeně. Obdobně to platí o kap. 6 věnované srovnání úpravy v obchodním zákoníku a v občanském zákoníku.

Z hlediska věcného posuzovaná práce nemá vždy potřebnou hloubku a některé její části jsou nepřesné a neúplné. Diplomant sice vychází z textu zákona, některá jeho ustanovení nebo jejich části však ve svém výkladu vynechává nebo ne zcela přesně interpretuje. Tak například nesprávně jsou vymezeny tzv. vady kvantitativní jako vady, které spočívají v dodání menšího množství, než jaké je uvedeno ve smlouvě (str. 9). Na tom nic nemění, že další věty toto tvrzení relativizují, a to dost neurčitě. V souvislosti s kvantitativními vadami pak postrádám zmínku o dodání z boží, jehož množství je určeno jen přibližně (§ 421 ObchZ), popř. jeho významu pro odpovědnost za vady. U kvalitativních vad zcela chybí zmínka o dodání zboží podle vzorku nebo předlohy (§ 420 odst. 3 ObchZ). Na str. 11 uvedený názor M. Tomsy je podán zjednodušeně, zejména ve spojení s příkladem, který v této souvislosti diplomant uvádí. Na str. 12 diplomant tvrdí, že o vady v dokladech jde, jestliže se jedná o doklady nutné k převzetí zboží, doklady k užívání zboží a další doklady stanovené ve smlouvě. Naproti tomu § 422 odst. 1 označuje za vady zboží pouze vady v dokladech nutných k užívání zboží. Za nepřesné (nerespektující § 433 odst. 1 a 2 ObchZ) také považuji vymezení právní vady jako případ, kdy „je prodávajícím poskytnuté plnění zatíženo právem třetí osoby“ (str. 12).

Tvrzení, že provedení prohlídky není právní povinností kupujícího (str. 14) považuji za odporující § 427 ObchZ. Z formulací na str. 17 a 18 plyne, že diplomant nesprávně chápe podstatu objektivní odpovědnosti. Není jasné, z čeho diplomant dovozuje, že si kupující může zvolit způsob odstranění vad (str. 34). Obdobně to platí o tvrzení na téže straně, že „Kombinace více nároků však není vyloučena tehdy, jsou-li nároky v poměrném měřítku a strany s takovým řešením souhlasí.“ Z textu na str. 43 není jasné, zda diplomant vidí právní rozdíl mezi povinností prohlídky a povinností notifikace, když tvrdí, že „jejich obsah je vlastně totožný“. Nepovažuji za přesné tvrzení (str. 50), že v obchodním zákoníku nenajdeme zvýhodnění jedné ze smluvních stran jako v občanském zákoníku (viz § 262 odst. 4 ObchZ). Pokud jde o záruční odpovědnost, je základní rozdíl v tom, že v občanském zákoníku je ze zákona, v obchodním zákoníku pouze za podmínky, že ji prodávající převezme svým projevem vůle (ve smlouvě nebo jednostranným prohlášením). Celá kapitola 6 je velmi popisná, výklad je zjednodušený bez vlastní analýzy a hodnocení. Věcně neujasněný, až nesprávný je názor, který se odvolává na judikát uvedený v pozn.č. 2 na str. 53. Bez znalosti znění judikátu a skutkových okolností posuzovaného případu lze ztěžá přesvědčivě argumentovat, že z něho lze vyvodit to, co diplomant tvrdí (str. 53-54). Mám za to, že je nutné rozlišit podpůrnou platnost občanského zákoníku za podmínek § 1 odst. 2 ObchZ a smluvní ujednání stran o odchylné úpravě vzájemných práv povinností od obchodního zákoníku (jeho dispozitivních ustanovení) s odkazem na konkrétní ustanovení občanského zákoníku.

Jen jako velmi průměrnou hodnotím jazykovou a stylistickou úroveň práce. Vyskytují se nestandardní a jazykově nevhodná spojení, např. „nárok z náhrady škody či smluvní pokuty v případě, že tyto mají původ v jiném nároku než z vady zboží.“ (str. 25), „přiznává Obchodní zákoník kupujícímu satisfakci ve formě některého ze stanovených nároků“ (str. 28), „podmiňuje...nárok na odstoupení od smlouvy.....na splnění dvou dalších podmínek.“ (str. 32), „požadovat nárok ne slevu“ (str. 35) aj.

Celkově posuzovanou diplomovou práci hodnotím jako spíše podprůměrné zpracování tématu, které vykazuje řadu nepřesností, je částečně popisné a nepostihuje do žádoucí hloubky všechny problémy s tématem související. Vyvolává proto vážné pochybnosti o splnění požadavků kladených na diplomové práce. Podle mého názoru je na hranici způsobilosti k ústní obhajobě. Na druhé straně nelze přehlédnout diplomantovu snahu do problematiky proniknout, využít odbornou literaturu i judikaturu a formulovat alespoň dílčí hodnocení a vlastní stanoviska k některým problémům. S přihlédnutím k tomu doporučuji i přes výše uvedené připomínky a výhrady diplomantovi ústní obhajobu umožnit. Konečné hodnocení by mělo být odvislé o toho, jak se diplomant na ústní obhajobu připraví a jak se s připomínkami vypořádá.

Navržený klasifikační stupeň: dobře (s výše uvedenou výhradou a podmínkou)

V Praze dne 22. května 2012

Doc. JUDr. Stanislav Plíva, Csc.
vedoucí diplomové práce